

VIII. služební třídy a platové stupnice 5208 Kč, ač při provisorním propočítání, jež bylo tímto jmenováním opraveno, byla mu v VIII. služební třídě přiznána stupnice 5808 Kč. Poněvadž záloha a další požitky až do 1. července 1924 byly vyplaceny podle provisorního propočítání, vznikl přeplatek 11.196 Kč, jenž jest předmětem sporu. Skutkové zjištění prvního soudu, že provisorní propočítání nebylo uveřejněno v úředním listu, a že žalobce nebyl o něm vyrozuměn, nebylo v odvolacím řízení vůbec napadeno a nelze jím již viklati. Zůstává proto dovoláním nedotčen i předpoklad odvolacího soudu, že žalobce neměl na přeplatek 11.196 Kč práva a že mu byl vyplacen jenom omylem. Tomu-li tak, jest správným i právní závěr, založený na ustanovení §u 1431 obč. zák., že žalobce jest povinen přeplatek vrátiti. Dovolání snaží se mu čeliti tvrzením, že žalobce nevěděl o omylu dráhy a přijal přeplatek bezelstně. I tu jest v rozporu se skutkovým zjištěním odvolacího soudu, podle něhož nemohl býti žalobce toho názoru, že platy, poukázané mu následkem prozatímního zařazení do platové stupnice 5808 Kč jsou poukázány neodvolatelně a že si naopak musil býti vědom, že je bude musiti po případě vrátiti. Toto zjištění stačí k vyloučení žalobcovy bezelstnosti, neboť podle §u 326 obč. zák. jest držba obmyslnou netoliko, když si držitel jest vědom, že věc mu nenáleží, nýbrž i když podle okolností musí tak předpokládati. Ostatně jest dovolávání se předpisů o bezelstné držbě podle §§ 326 až 330 obč. zák. vůbec pochybené, neboť železniční správa nepožaduje vícení přeplateků z důvodu věcného práva nebo z důvodu náhrady škody, nýbrž z důvodu obohacení podle §u 1431 obč. zák., při němž na bezelstnosti obohaceného nezáleží, své obohacení připustil však žalobce, přiznav, že peníze pro sebe spotřeboval. Konečně nelze dovolání dáti za pravdu ani v tom, že železniční správa neměla a nemá práva strhovati si přeplatek ze služebních platů, poněvadž podle §u 65 služ. řádu mohou se z nich srážeti jenom pohledávky ze služebního poměru a sporný přeplatek prý není takovou pohledávkou. Tak jako služební požitky žalobce jsou platem ze služebního poměru, jsou jím i pohledávky dráhy na zálohách a přeplatcích služebních požitků, neboť nutnou podmínkou jejich vzniku jest právě služební poměr žalobcův. Kdyby ustanovení §u 65 písm. b) služ. řádu nemělo býti takto vykládáno, nemělo by vůbec smyslu. Pohledávky z důvodu náhrady škody, již zaměstnanec způsobil ve službě dráze, jsou v §u 65 písm. b) služ. řádu uvedeny jen příkladmo jako jeden z nároků ze služebního poměru, ale právě tento příklad dokazuje, že i nárok na vrácení omylem vyplaceného přeplatku nutno mezi ně zařaditi.

Čís. 6563.

Služebnost pastvy nelze vydržeti. K předpisu §u 43 cís. pat. ze dne 5. července 1853, čís. 130 ř. zák. dlužno přihlédnouti z úřadu.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1926, Rv II 436/26.)

Žalobu, že služebnost pastvy, již si osobují žalovaní, není po právu a že žalovaní jsou povinni zdržeti se výkonu služebnosti té, o b a n i ž š í s o u d y zamítly.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Oba nižší soudy zamítly dle svých rozhodnutí žalobní nárok domáhající se soudního výroku, že služebnost pastvy v žalobě blíže dotčená, kterou si žalovaní osobují, není po právu a že žalovaní jsou povinni se výkonu služebnosti té zdržeti, z toho důvodu, že mají dle provedených důkazů za zjištěno, že žalovaní tuto služebnost vydrželi nerušeným více než třicetiletým výkonem, trvajícím od roku 1872. Nižší soudy, rozhodující případ, přehlédly, že služebnost pastvy dle Šu 43 cís. pat. ze dne 5. července 1853, čís. 130 ř. zák. nemůže býti předmětem vydržení a že služebnost taková může býti platně založena jenom se souhlasem k tomu povolaného úřadu správního. (Viz rozhodnutí bývalého Vídeňského nejvyššího soudu Gl. U. č. 10.932, dále Dr. Ehrenzweig, System des österr. allg. Privatrechtes, I. sv. str. 376 a 377). Rozhodnutí nižších stolic, které přes tento zákonný předpis povahy velící, k němuž dlužno hleděti z úřední moci, uznaly na vydržení služebnosti té, odporuje tedy zákonu a bylo na dovolání tyto právně vadné rozsudky nižších soudů změnití a uznati dle žalobní prosby.

Čís. 6564.

Ochrana nájemců.

Úmluva za platnosti zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n., o jednorázovém příspěvku nájemníka pronajímateli na dřívější investice, jest vzhledem k Šu 20 (2) zák. nicotnou.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1926, Rv II 743/26.)

Úmluvou ze dne 26. září 1925 zavázal se žalobce (nový nájemník) žalované (pronajímatelce) zaplatiti 3.500 Kč jako příspěvek na provedené investice v domě a peníz ten zaplatil. Žalobě, již domáhal se vzhledem k Šu 20 (2) zák. ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. žalobce na žalované zaplacení oněch 3.500 Kč, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Žalovaná přednesla v první stolici toliko, že žalobce zaplatil jí 3.500 Kč »na investice« a že nezaplatil této částky jako úplaty ve smyslu Šu 20 zákona o ochr. náj. Nic jiného žalovaná nepřednesla, takže jest odvolací soud v plném souhlasu se spisy, praví-li, že žalovaná netvrdila, že tu byly předpoklady Šu 12 (2) čís. 4 a (6) zák. o ochr. náj. Nesou-